

Izhaja vsak četrtek
in velja v poštino
vred in v Mariboru
a pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
st. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 4.

V Mariboru, dne 28. januarja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Okrajni zastop mariborski.

Sv. Križ na Kozjaku.

Dne 9. februar se bomo torej na volišču borili neodvisni in zavedni kmetje mariborskega okraja z meščani in njihovimi zaslepjenimi priveski! Ta dan volimo namreč kmete občine svoje ude za okrajni zastop mariborski!

Kmetje mariborskega okraja! Pokažite ta dan, da se zavedamo pomena svojega kmečkega stanu, pokažimo, da smo razumni in zavedni kmetje, katerim nikakor ni treba več, da bi jih meščani v vseh zastopih, tudi v okrajnem zastopu, kakor medvede na vrvi vodili za seboj. Mi kmetje mariborskega okraja imamo v svojih vrstah dovolj zmožnih in razumnih mož, katerim lahko z mirno vestjo poverimo v okrajnem zastopu svoje kmečke zadeve in zahteve.

Kmetje s polja in kmetje s Pohorja so že izrekli v »Slov. Gosp.« svoje nezaupanje do dosedanjega okraj. zastopa, ki je v rokah meščanov in njih najtesnejših privržencev. Kmetje s Kozjaka se pridružujemo svojim bratom ter tudi izjavljamo svojo nezadovoljnost z dosedanjim meščanskim zastopom. Kako bi tudi ne bili nezadovoljni?

Ceste v našem okraju so v slabem stanju! Le poglejmo cesto od Sv. Križa do Gor. Kungote, po samem skalovju in grabah vodi! Predno mi spravimo po takih cestah svoje pridelke med svet, porabljeno je že vse naprej za vožnjo, kar pozneje skupimo!

Kako vnet je meščanski okrajni zastop za povzdrogo živinoreje, smo kmetje na Kozjaku

že tudi okusili. Ko se je prosilo okr. zastop mariborski za podporo za udeležnike iz našega okraja na poučnem potovanju, na katerem je deželni potovalni učitelj razkazoval vzorno živinorejo, nismo dobili nobene podpore. Tudi plemenskih bikov marijinodvorske pasme nimamo v zadostnem številu, a gospodje meščani tega ne uvidijo!

Kmetje, dne 9. februar stopimo skupaj in volimo svoje može, ne pa take, katere bi nam priporočal takoj dr. Feldbacher, dr. Mravlag ali pa celo Ajhkiec. Kmetje, držimo skupaj in zmagali bomo!

Filip Golunder, kmet.

Našim gostilničarjem!

Slovenski časniki so — hvala Bogu — kaj lepo razširjeni med našim ljudstvom, ki že komaj pričakuje vsake nove številke. Tako se dobri verski narodni duh vedno bolj širi in utrije med slovenskim narodom. Na »Sl. Gospodar« in »Naš Dom« so naročeni ne samo večji in manjši posestniki, temveč tudi viničarji, rokodelci, da, tudi hlapci, služabniki in služabnice. Le nekdo ga se marsikje nima. In to so naši gostilničarji!

Na svoje oči sem se o tem že prepričal na mnogih krajih. In to je v veliko kvar naši stvari. V gostilni je vedno nekdo, ob gotovih časih tudi mnogo ljudi. Kako pametno torej stori gostilničar, ki ima v svoji gostilni enega ali več dobrih slovenskih časnikov. Gostje vzamejo časnik v roke in ga prebirajo drug za drugim in pridobe s tem marsikaj. Na-

roden gostilničar še tudi priporoča dobre časnike. Korist ima naša slovenska stvar, korist pa ima tudi gostilničar, ker gostje raju prihajajo, dobro vedeč, da lahko izvedo mnogo novega.

Prišel sem v narodno gostilno. Prvo, kar sem vstopivši zagledal, je bilo več časnikov v držajih visečih na steni. In ker sem bil popotnik, takoj enega vzamem, da pogledam, kaj je novega. Ob enem pohvalim vrlega gostilničarja, ki tako podpira naše časnike.

Prišel sem v drugo gostilno, kjer sem pa zastonj iskal časnikov. Ko vprašam gostilničarja po njih, mi odgovori, da jih nima in da jih tudi ne potrebuje. Ko mu pa povem o ravnikar omenjenem narodnem gostilničarju in mu razložim, da bo časnik se vabil goste, je bil takoj pripravljen ga tudi sam naročiti in mi je rekel: »Tu imate denar in naročite mi »Slov. Gospodarja« ter mi kupite časniške držaje, da moja gostilna ne bo zastajala za drugimi.«

Rodoljubi in zavedni kmetje ter mladenci, tirjajte povsod po naših gostilnah »Slov. Gospodarja« ne samo na deželi, temveč tudi po trgh in mestih. Skrbite, da je ne bo slovenske gostilne brez dobrega časnika. Vecje naše gostilne pa si naj naročijo tudi izborni naš dnevnik »Slovenec«, ki izhaja v Ljubljani vsak dan in stane za celo leto 26 K. Naši ljudje s kmetov mnogokrat ostanejo z vezovi pri nasprotnih gostilničarjih. Tudi od teh tirjamo, da bodo imeli na razpolago naše liste, ker žive od našega kruha.

Nahajajo se tudi gostilne na kmetih, v katerih naletiš na nemške liberalne liste pa

Listek.

Matej Slekovec,
župnik Sv. Marka in kn. šk. konsist. svetovalec.

(Dalje.)

Spravil je za župno cerkev:

1. Nove zvonove, ker je bil stari veliki zvon počen. 2. Nove lepe orgle pneumaticnega sistema. 3. Nov božji grob. 4. Krasno novo monstranco. 5. Nov krstni kamen in votlinico z lurško Mater Božjo. 6. Lepa velika kipa Srca Jezusovega in Marijinega. 7. Novo svetilko za večno luč. 8. Nove zastave, novo nebo in sliko sv. Družine. 9. Slednjič je dal vse cerkvene paramente popraviti in po potrebi pomnožiti. 10. Zadnje mesece pred smrtno je nabavil krasno cerkveno preprogo za veliki oltar ter dal vse tri oltarje in prižnico popolnem prenoviti, pobravati, pozlatiti.

Starejši ljudje tudi vedo, da je g. Slekovec že kot kaplan bil tako vnet za lepoto hiše božje in tedaj tudi oskrbel novi veliki oltar in slikanje presbiterija.

Na prvi hip vidi vsak, koliko denarja je pač treba, da se pokrijejo stroški za toliko novih oprav, kajti g. Slekovec je imel navado, poravnati vse račune čim najhitreje. Pa odkod toliko denarja? Naglašal je gosp.

Slekovec večkrat, da je farna cerkev uboga, tudi ni rad mnogokrat pobiral. A spravil je na tistem kakor mravila, naprosil mnogokrat zunanje dobrotnike in kadar je primanjkovalo, dostavil je iz lastne mošnje. Monstranco je nabavil n. pr. tem potom. Naprosil je vse duhovnike domačine, naj mašujejo po 50 do 60 krat zastonj, denar pa naj prepuste za monstranco. Tudi sam je storil tako ter še prevzel za drugega, ker je bil zapustil domovino, to naložno. Večjega veselja ni imel, nego lepoto hiše božje; zato pa se je tudi vedno izredno veselil, ako je kdo prinesel denar za — cerkev. Hudobni jeziki so mu pa celo to steli v zlo.

Vse obilne uradniške skrbi je imel gosp. Slekovec v najlepšem redu. Bil je natančen in veden ter raje vstajal ob 3. uri nego da bi odlagal kako pisarjo.

Po dovršenih stanovskih dolžnostih posvetil je g. Slekovec ves prosti čas zgodovini. Pripeljal si je včasih cele vreče starih listin in knjig iz kakega arhiva ter tuhtal in stikal po zaprašenih in orumenelih papirjih in pergamentih, izpisoval, primerjal, sestavljal, dneve, tedne, mesece naprej ter pri tem delu pozabil na vse, kar ga je obdajalo. Kadar je imel dokaj pripravljene snovi, pa je jel pisati, navadno zgodovinske črtice in kronike. Ako mu je bil drag kak kraj, spisal mu je zgodovo

vino prošlosti; če je imel kje ljubega priatelja, spisal mu je kroniko. Tako imajo Lovrenčani, grad Vurberg, nadduhovnija ptujska, Središčani, grad Ormož (v knjižici Sečelji), Sv. Duh pri Ločah, Konjice, Ljutomer in Kapelica žalostne Matere božje v Sredisču imajo zgodovinske črtice ali pa kronike iz Slekovecvega peresa. Največja in tudi najlepše opremljena je kronika ljutomerska. Ona obsegata nad 600 strani. Širjemu slovenskemu občinstvu je znano ime g. Slekovca iz spisov: »Turki na Dravskem polju« leta 1894 v »Sl. Gospodarju« in »Turki na Slovenskem« v »Slov. večernicah« družbe sv. Mohorja.

Pisal je gospod po deset ur na dan, kadar je imel večje delo pod peresom. Da mu to ni bilo vedno lahko, temu dokaz je pač kurje oko na sredincu desne roke, ki jo je dobil vsled pritiska peresnikovega. Mnogokrat ga je tudi vsled velikega napora neznansko bolela glava in želodec. Tedaj je vzel kako zdravilo iz domače svoje lekarne, legel par ur ter proti večeru zopet sedel pri delu.

Za svoja zgodovinska raziskavanja je g. Slekovec žrtvoval ne le truda in časa, ampak tudi denarja. Zgodovinske knjige njegove knjižnice imajo vrednosti na stotine in le premnogokrat je moral zdaj tja zdaj tje v oni arhiv, da poišče, kar mu primanjkuje. Drobne knjižice: Sv. Lovrenc, Vurberg, Ptuj,

Počasni listi dober
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do sreda opoldne.

tudi na ptujskega »luterana«. Takim obrnimo hrhet, niso vredne naše podpore, ako se oponjane ne poboljšajo.

Slovenski gostilničarji, ki ljubite svoj narod, skrbite torej, da boste svojim gostom poleg kupice dobrega vinčka lahko ponudili tudi dober katoliški časnik v roke!

Politični ogled.

Državni primanjkljaj! Z velikim trudem je bil finančni minister, Slovan vitez Dunajewski napravil ravnotežje v avstrijskem gospodarstvu ter državne blagajne napolnil z mnogimi milijoni preostankov. V dobi pl. dr. Körberja pa smo prijadrali tako daleč, da se minolo leto konča z velikim primanjkljajem, ki utegne znašati deset milijonov. Vlada je namreč hotela za 23 milijonov izdati nove rente ter tako zamisli primanjkljaj. Tega pa ne more, ker državni zbor ni rešil proračuna. Z višjimi dohodki vlada pokrije okoli 13 milijonov, ostalih deset ostane v letnem računu nepokritih.

Na Hrvatskem je zopet začelo vreti. Hrvatski rodoljubi so v zadnjem času po mnogoštevilnih shodih pridno poučevali hrvatsko ljudstvo o njegovih pravicah v uradu. In ljudstvo je začelo paziti na madžarske uradnike ter našlo, da njih ravnanje ni postavno. Uradniki so si mnogokrat krivčno prilastili občinsko imetje, navrh pa še so bili z ljudmi zelo surovi. V belovarsko-križevski župniji so se vsled tega začeli pravi kmetski punti. Oblasti so sicer že poslale vojake nad kmete, da jih postreljajo, a da bi se neredi odpravili, v to se še ni storil noben korak!

Poljaki pod nemškim jarmom. List »Dziennik Berlinski« je tiskal inserat, v katerem neki poljski zlatar priporoča kravatne igle s poljskim grbom, belim orlom in napisom: »Bog reši Poljsko«. Nemška policija je obsodila vsled tega zlatarja na 30 mark kazni, in ravno tako urednika onega lista, ki je vsprijel inserat. Zlatarju je prepovedala nadaljnjo prodajo igel s poljskimi znaki in napisi. — V pruskom deželnem zboru je govoril notranji minister Hammerstein: S polno

ska nadduhovnija, Sekelji, razdelil je zastonj med prijatelje. Ni mi znano, da bi dobil g. Slekovec kdaj le krajcar za jedno svojih knjižic. Tudi kronike je pisal iz zgolj prijateljstva.

Imel je g. Slekovec čedno, drobno pisavo, kateri se oko lahko privadi, da se brez težkoče čita.

Največjega pomena je pa to za nas Slovence: Pisal je g. Slekovec vse v materinščini, v lepi in pravilni slovenščini. Ako bi bil pisal v nemškem jeziku, zaslужil bi morda stotake in tisočake — in to je treba naglašati. — Sploh se mu je godilo premnogokrat po izreku: Prerok v domači deželi najmanj velja. Celo posmehovali so se nekateri polomikanci gospodu Slekovcu, češ, kaj se trudi za take stvari, ki so za nič. Kadarkoli je slišal gosp. Slekovec kaj takega, bolelo ga je zelo in speklo v dno srca.

Vkljub slovenščini zaslovelo je pa ime g. Slekovca med nemškimi učenjaki. Seznamili so se na Dunaju in v Gradcu z njim, kadar jih je povpraševal o zgodovinskih zadevah, ali če je sam stikal po graških in dunajskih arhivih. Dr. Zahn, ravnatelj deželnega arhiva v Gradcu, ga je s ponosom imenoval svojega prijatelja. Istotako pokojni arhivar nem. vitež reda Beck pl. Vidmanstetter na Dunaju. In pred nekimi leti je dobil gosp. Slekovec zelo laskavo povabilo iz dunajske akademije znanosti. Vabila ga je, naj pristopi tudi on kot veliki učenjak njihovim članom in sotrudnikom. Splošno pa se ni upal nihče pisati o zgodovini slovenskega Štajerja, če ni prej povprašal g. Slekovca dobrega sveta, kajti g. Slekovec je bil res učenjak in zanesljiv zgodovinar domačih krajev. Kdor ga je ignoriral pri domači zgodovini, opekel se je.

(Konec pride.)

eneržijo bomo nastopali zoper politične napore Poljakov in obdržali v Poznanju in Gor. Sleziji nemško gospodarstvo. Če ne bo drugače, bo kruta sila naučila Poljake pokorščine. Zbornica je viharno ploskala temu sirovemu izbruhu nemškega šovinizma.

Dopisi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Dimnikar.) Obljuba dolg dela! Tako se tudi meni godi, pa žalibog dolgo nisem mogel izpolniti te dane oblube. Gospod urednik, vi gotovo ne znate, kaj me je tako dolgo zadrževalo. Odkritosrčnost je lepa čednost, zato se je tudi jaz hočem poslužiti ter vam vse odkrito povedati, kaj in kako je z menoj. Misil sem že iti prej pometat, kar me nenadoma pokliceta kapelski piskrovez in čevljari na tajni shod, da se skupno pogovorimo, kaj in kako se godi vsakemu pri njegovem »kſeftu«. To bi nas mogli videti, gosp. urednik, piskrovez, čevljari in dimnikar, vsak v svoji uniformi!

Otroci so kar zjali, ko so nas zapazili. Pogovarjali smo se mnogo in nazadnje s sklepom podali si roke, da mora vsak »ptujsko kroto«, pri katerikoli hiši jo najde, uničiti. Tako je toraj bil naš shod končan in tudi jaz sem se napotil pometat. Ustavim se najprej na Čakovi, misil sem si, tukaj je veliko zidanih hiš, tukaj bo že kaj »kſefta« za me. Vstopim toraj pri Štrüklovih po domače; pa glej, Štrüklov oča sedijo pri peči z naočniki ter prebirajo »ptujsko žabo«. Eno že imam; hajdi dalje. Sedaj pa se oglasim pri Rantaši. Oh, kaj pa tukaj vidim! Grossmanov dedek imajo ptujsko žabo v roki ter me hudo pogledajo. Njihov mali vnuček se tudi igra s to kroto, a ker je zavitek ležal zraven njega, pogledam ga in vidim, da je malega vnučeka ime. No seveda mora jo imeti na svoje ime naročeno, da mu jo potem devajo za podzglavje. Menda potem ložje spi kali? Zdaj pa grem v Biserjane, a na potu srečam Senčarja, ki si nesejo »Štajerca« s pošte domov. Ker sem že zelo utrujen, hočem se malo pokrepčati v gostilni pri Ivajnšiču, a komaj vstopim, vidim, da oče Ivajnšič sedijo pri mizi z materjo in sinom Jakobom ter se trgajo za korondičo. Vsak bi imel rad svoj kos. Sedaj še pogledam na zavitek in vidim ime Senčar. To so menda Senčar tukaj pustili, da bo vsaj eden gost pri hiši. Toda le dalje, kajti koliko »kſefta« še me čaka, ne smem se nikjer dolgo muditi. Pri Karl Kreftu se ustavim, morda bo tukaj kaj za me. A glej ga šmenta, Karl me že na pragu pozdravijo s »ptujsko žabo«. — No, da res ta ptujska žaba nikjer ne manjka. Zdaj pa grem na konec Biserjan. Pri zadnji hiši me bodo menda z veseljem sprejeli. Vstopim toraj, a kaj vidim! Oča Mikln sedijo pri mizi s podprtjo glavo, pred njimi cel kup ptujske zalege. Ko jih pozdravim, me pogledajo gor in dol, potem pa se zaderejo nad mano, da bi skoraj pozabil, kje so duri. K sreči sem hitro našel lukno, katero je zidar pustil, da se lahko hodi ven in notri, drugače bi menda ukušal Miklnovo močno pest. Najbrž so zvedeli, da jaz najrajsi korondiče pometajam. Največje strahе sem prestal v Biserjanah!

Sedaj še moram iti pogledat na Jamno. Kar prek po njivah in travnikih jo mahnem. Ustavim se pri Košarjevih. Košarjev Tonek se še zmiraj ne more ločiti od te ptujske žabe, akoravno je bil že opominjan. Utruen sem že, a pri Strajnšaku se še moram oglasiti. Tukaj sem videl, da ta spak leži v kotu, kajti Strajnšaka ni doma, ker kašo pihajo. Gotovo se jim sanja od njihove zapaščene korondiče, katera leži doma sama v kotu. Veste, gospod urednik, mnogo smešnega bi vam lahko še povedal, pa sedaj hočem molčati, ker sem slišal praviti, da se mislijo nekateri poboljšati. Čas bi že bil! Potrpežljivost imete z menoj, gospod urednik. Pozdrav!

Središče. (Božičnica za revno solsko mladino.) Čeprav se naš kraj

ne odlikuje z Bogve kako velikim številom revnih šolskih otrok, vendar se preskrbujejo nekateri ubogi šolski otroci že nekaj let sem s toplo obleko, ki se jim razdeli vselej nekaj dni pred Božičem — za božičnico. Letos smo nabrali 106 K 10 vin., za koji znesek smo oblekli 34 šolskih otrok.

Darovali pa so p. n. gg.: J. Zadravec 20 K, M. Robič 7 K 70 v, I. Kočev var 5 K, J. Cajnkar 5 K, T. Pečornik 5 K, M. Šinko 4 K, I. Šinko 3 K, Fr. Kozelj 3 K, M. Čulek 3 K, I. Kolarič 2 K, J. Klemenčič 2 K. Po 1 K so darovali p. n. gg.: J. Dogša, S. Friedrich, Martin Rakuša, I. Raušl, R. Rakuša, A. Marčec, A. Bedjanič, I. Gorischek, I. Prelog, A. Halužan, M. Seinkovič, M. Majcenovič, Kata Kočev var, Josipina Venigerholz, Franc Kolarič, M. Zadravec, Fr. Zollenstein, J. Polanec, J. Škorjanec, Fr. Mlinarič, Fr. Horvat, in oberst Herg; nadalje I. Tkalec 60 v, Ana Kočev var 50 v, Al. Kolarič 40 v, Žnidarič 60 v. K temu znesku je prišesti še darilo bivšega tukajnjega učitelja g. S. Strenkl na (sedaj v pok. v Zibiki) 5 K in pa obresti Kočevarjeve ustanove 20 K. Razun tega je poslala gospa M. Venigerholz kos zimske robe za obleko in g. dr. Spešič je tudi letos, kakor že več let poprej, popolnoma oblekel 6 revnih šolskih otrok.

V imenu obdarovanih otrok se izreka vsem zgoraj navedenim blagim dobrotnikom na tem mestu najiskrenejša zahvala. Bog stotero poplačaj!

Drvanja. (Naši »Štajerci inanci«.) Drvanja, občina v okraju Sv. Lenarta, župnije Sv. Benedikta v Slov. gor., je znamenita po v predlanskem »Slov. Gosp.« opisanem Starem gradu in po nekdanjem slavnem rodnjubu Dominiku Čelniku, znana pa je tudi postala po svojih »Štajerci inancih«. Leta 1898 je zvezel na županski stolec Franc Zadravec, svetovalec pa mu je bil Dominik Poljanec. Ko je začel »Štajerc« izhajati, priljubil se je na mah našima občinskima očetoma. »Štajerc« je ležal vedno na mizi občinske pisarne. Ker pa nobeden ni zmožen v uradovanju, posebno v nemškem ne, hodila sta pisarit nek Čuček od Sv. Lenarta, ki je obenem načelnik okr. šol. sveta in nek Zver, tudi od tam. Ta dva moža sta strastna nasprotnika svojega maternega jezika in tesna prijatelja rajnega Mravljaga in pa »Štajerca«. Slava Zadravcu čez tri leta poteče in težka je ločitev od županskega prestola. Pridejo volitve, večino so dobili katoliški, slovenski možje. »Štajerci inanci« so vlagali rekurz za rekursom. Slednjič zasede županski stol vrli načelnjak in uzorni katoliški mož M. Tomažič avgusta l. 1902. Novi župan pregleduje račune in akoravno je tajnik posojilnice, torej v računstvu izurjen, vendar se mu računi ne ujemajo. Izroči vse zapisnike dejelnemu odboru, ki je sedaj zadevo končno rešil ter našel, da je manjkalo 568 K 54 v. Zadravec je moral to vsoto v 14 dneh plačati, zato je prodal tudi svojo kmetijo dvema Nemcem in sam jo je popihal od Sv. Benedikta. Kaj pa njegov svetovalec Poljanec? Nedavno je imel neko tožbo, o kateri pa nočemo govoriti, a naj izve, da znamo za njo! Velik prijatelji »Štajerca« je tudi Anton Horvat. Kakor je »Slov. Gosp.« lani jeseni poročal, sta bila oba z ženo odpeljana v zapor, ker sta bila obdolžena nasilstva, tatvine, ropa in požiga, katere hudobije bi Horvat povzročil pri Sláčku v Ščavnici dolini, župnije Sv. Petra pri Radgoni. Te so bralci, naročniki in prijatelji »Štajerca« v naši občini, sploh v naši župniji. »Štajerc«, ali si vesel svojih bratcev?

Staritrg pri Slovenjgradcu. V predzadnji številki »Slov. Gosp.« je tožil nekdo iz Staregatrga, da lansko leto tukajšna mladina ni priredila nobene veselice. Zares, nekaj posebnega! Toda spomnite se starega pregovora: »Sloga jači, nesloga tlači.« Nekaternikom (kdo so tisti, še danes zamolčimo) je vsako gibanje med mladino trn v peti. Z vsemi močmi bi ga radi zadušili. Sramotno! Povsod se že mladina giblje, samo v Staremtrgu naj bo to zavrnzeno, kar se drugod pro-

Slivnici in čast. g. Jakoba Kosar, župnika v slavlju?! Staritrg, ali si še v resnici »star«? — Toda letos se je starotrška mladina zopet ojunačila in hoče kljub nasprotnemu ledenu vetrupriporiti dve lepi igri: »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«, in »Zakleta soba v gostilni, pri zlati goski«. Prvo igrajo samo fantje, drugo pa dekleta. Zraven se bodo prikazali tamburaši z novimi komadi. Da se bodo prijatelji mladine mnogobrojno udeležili, to se samo od sebe umeje. Toda sedaj imate tudi vi, zastareli nasprotniki, priložnost pokazati, da ste se pomladili v svojem naziranju. Mladini pa kličemo: Le pogumno naprej! Ne glej niti na levo niti na desno. Mladina, prihodnost je tvoja, če ne boš zaspala. Dne 7. svečana ob 4. uri po poldan se vidimo pri Petriču v Staremtrgu.

Iz st. Jurija ob juž. žel. Nas kraj že slovi od nekdaj po celi širni Sloveniji ne samo kot vrlo naroden in probujen, ampak tudi kot dobro veren, akoravno bi človek po različnih dopisih v kranjskih časopisih moral nasprotne soditi. Res pa je, da ni v Št. Juriju več tiste lepe zastopnosti, sporazumno skupnega delovanja in odkritosrēno priateljskega občevanja kakor še pred tremi, štirimi leti. Vzrok pa, da so se te razmere poslabšale, je pred štirimi leti ustanovljeno konsumno društvo. Od tega časa se je porodilo tudi med našim dobrim kmetskim ljudstvom nasprotje in nastali sta dve stranki, stranka konsuma in antikonsuma. Konsumnega društva, kojega delovanje so si kmetje predstavljali bolj kot kmetijsko društvo, se je začetkoma poprijela tukajšnja večina kmetskih posestnikov. Ko pa so bolj razumni in neodvisni, to je premožnejši kmetje uvedli, da je iz kmetskega društva nakrat nastala gostilna, branjarija itd., izstopili so vsi premožnejši kmetje, ž njimi vred tudi sedanji župan, ki je bil tudi predsednik tega društva, iz konsuma, in ostali so nadalje udje samo taki, ki nimajo ničesar ali prav nič izgubiti. A tudi ti slednji bi bili zapustili sčasoma konsum, ko bi jih nekateri agitatorji ne zadrževali, kajti tukaj imamo vrlo narodne, poštene pa tudi verne trgovce. In da se hiranju konsuma že za nekaj časa odpomore, prišli so izvestni agitatorji tudi do zadnjega sredstva, priložili so namreč stranki konsuma ime katoliško-narodna, nasprotnikom konsuma pa, ki so gotovo tako verni in narodni kakor stranka konsumarjev — liberalno-nemčurska, stranka narodnih poturic. S tem se skuša tudi med nas zanesti na umeten način usoden pol preprič! Najpoprej konsum, potem umetna katoliško nacionalna in umetna liberalna stranka!

Namesto da bi se bila porajajoča nasprotsta obe strank že pri porodu udušila ali vsaj oblažila, netili so konsumni voditelji vedno večje sovraštvo do stranke, ki ni hotela o konsumu nič več vedeti, tako da je prišlo slednjic do odpora, kateri se je po agitaciji konsumarskih voditeljev prenesel v občinsko sobo, kjer so si stali dve kmetski stranki, konsumna in antikonsumna nasproti. Reči pa moramo, da sta obe stranki narodni in dobro verni, in je nasprotnost iskati ne v verskem prepričanju, ampak v konsumu in osebnem nasprotstvu.

Skrajni čas je, da se ta nasprotstva odstranijo in oblažijo in ob jednjosti ur. Vam še kličemo in vas v narodnem interesu prosimo: Voditelji in može obe strank, delajte na sporazumljenje, odstranite pravočasno in prostovoljno konsum, ne da bi bili v to kedaj v vašo in našo škodo in sramoto prisiljeni, ozdravite zopet rane, katere je vsekakonsum našemu lepemu kraju, in zopet bodo prišli nazaj oni lepi časi pred štirimi in petimi leti. Držite se trdno gesla štajerskih Slovencev: »Vse za vero, dom, cesarja!« Bodite nasproti Slovencu pravični, stvarni in ne osebni!

Toliko v pojasnilo, v premislek in morebitno posnemo!

Šentjurski kmet.

O pomba urendništva: Mi nismo načelni nasprotniki konsumov, a vendor smo

zgornjemu dopisu dali radevolje prostora v našem listu, ker nikakor ne gre, da bi se verni in narodni kmetje ter posestniki, ki so kot netrgovci gotovo iz stvarnih ne pa sebičnih razlogov nasprotniki konsuma samo vsled nasprotstva do konsuma, kar zaznamovali kot liberalci in narodne poturice!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Promocija. Jutri, dne 29. jan. bode promovirani doktorji prava g. Franč. Žihel. Čestitamo!

Iz pošte. Poštni oskrbnik g. I. Prohaska v Mariboru je imenovan za poštne nadkontrolorje v Celovcu. Prestavljena je poštna upraviteljica gdč. Josipina Mihelič iz Ormoža v Hartberg.

Iz Šole. Stalno sta nameščena: začasni učitelj g. Emil Križman na ljudski šoli v Planini in učiteljska suplentinja gdč. Marija Zupančič na dekliški šoli v Šmarji pri Jelšah. Kot učiteljici ženskega ročnega dela sta nastavljeni: na ljudski šoli v Podovi učiteljica ženskega ročnega dela v Dobrovcah in pri Sv. Marjeti gospa Elizabeta Jug, roj. Weixl, na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom za Konjice okolico nadučiteljeva soproga gospa Marija Pirh, roj. Kos v Konjicah. V pokoj sta stopila: učiteljica na meščanski šoli v Mariboru Franciska Burger in nadučitelj pri Sv. Petru nad Laškim gosp. Jernej Troha.

Mariborske novice. Trgovski pomočnik Ivan Breznik se je ustrelil dne 22. t. m. v svojem stanovanju. Revež je prišel pred par dnevi iz norišnice ter se mu je bržkone zopet zmešalo. — Dne 19. t. m. je arretiral policaj 17 letnega Aleksandra Šuškovič, ki je grozil svoji materi, da jo ubije, če mu ne da denarja. — Mariborskemu prostovoljnemu gasilnemu društvu je daroval deželnini odbor v minolem letu gasilnega orodja v vrednosti 5000 K. Torej bogata nemška mesta podpira deželnini odbor, za uboge kmečke občine pa nima denarja. Prijatelji kmeta kaj ne? Pozivljamo slovenska gasilna društva, naj prosijo pridno za podpore, da ne bo šel ves denar v nenastljive nemške malhe!

Vpisovanje v družbo sv. Mohorja. Kdor se želi vpisati v to prekoristno družbo, naj to storí prej ko mogoče pri domačem gospodu župniku, ki so poverjenik te družbe. Kajti poverjeniki morajo v začetku marca zbrani denar družbi odposlati. Lani je imela družba čez 76.000 udov. Upamo, da bo to število letos narastlo na 80.000. Da se pa up uresniči, pozivljamo vse vrle Slovence in Slovenke, naj vplačajo ta goldinar, za katerega dobijo šest krasnih knjig!

Studenci pri Mariboru. Dne 4. pros. 1903 smo obhajali v prostorijah Peter Trofénika, ki je dobro znan tudi pri Mali Nedelji, ustanovno veselico tukajšnjega bral. društva. Hiše niso krasile samo narodne zastavice, temveč tudi nov napis, ki je nosil na čelu »Gostilna«. Vsakdo bi mislil, da pameten človek drugega tirjati ne more od moža, katerega je rodila slovenska mati in kateri je bival v svojih poznejših letih večinoma med svojimi rojaki. Toda, kdor tako misli, se je tukaj močno varal. Leto dni je krasil oni napis hišo Trofénika, a prelevila ga je obletnica in mu izbrisala znak značaja slovenskega hišnega gospodarja. Hvala Bogu, da je to le edina izjema med tukajšnjimi mnogoštevilnimi naseljenci. Malonedeljčani pa se prosijo, da veleudošno odpustijo ta narodni greh svojemu rojaku. V kratkem pa bomo slišali, koliko koristi mu je doneslo vsenemško društvo »Brunndorfia«, ki ga je vzel Trofénik pod svojo streho in katerega vodja je učitelj Schuster. Trofénik, dobro si jo »pogruntal«!

Slivnica pri Mariboru. Prejeli smo sledečo izjavo: V prvi vrsti prosim odpuščanja čast. dušna pastirja Franca Hirti, župnika v

Žičah, potem mladeniško in dekliško Marijino družbo, kateri se tudi v molitev priporočam za pravo spreobrnjenje. Prekličem vse, kar sem kedaj v »Štajerca« pisal. obžalujem vse od srca, ker spoznam, da je bilo več krivice kakor pa resnice, in ker navadno naredi »Štajerc« iz komarja slona. Z eno besedo, prosim odpuščanja vse, katere je kaj zadevalo. Z vsem spoštovanjam Jernej Furek.

Zopet mariborsko okrajno glavarstvo. Kakor smo od več strani slišali, se pri davčnem oddelku okr. glavarstva v Mariboru s slovenskimi strankami sploh ne uraduje slovenski in se s takimi strankami nikdar ne pišejo slovenski zapisniki. Temu krivo je to, da večina uradnikov sploh ne razume slovenski. Slovenske davkopladevalec opozarjam, da nemške dopise zavrnejo kot nerazumljive in da sploh zahtevajo, da se ž njimi vse izjave, napovedi itd. vzamejo v slovenskem jeziku v zapisnik. Finančno dejelno ravnateljstvo pa vprašamo, ali je nižjim uradom prepovedano, s slovenskimi strankami slovenski uradovati ter zapisnike v slovenskem jeziku spisati?

Redki ptiči. Pred kratkim so se v naših krajih na več mestih pokazali ptiči, ki se v zelo hudih zimah od severa k nam priklatijo. To so pegami (Ampelis garulus), kako zaloblečeni ptiči dleskove velikosti in zajetnega, debelega trupla. Perje imajo sivkasto, na trebuhi bolj bledo in mehko kakor svila. Grlo je črno in črne perotnice imajo bele in rumene robe. Na koncu posameznih peres v perotnicah vidiš lepa, rudeča, luskinam podobna peresca, ki jih posebno kinčajo. Rep je črn in ima lep, rumen rob. Na glavi vidiš precej dolg čop, katerega lahko vzdigne in položi kakor naš čopasti škrjanec. Doma je pegam v Kaplandiji, na Finsku, na severnem Rusku in Sibiriji, od koder ga huda zima in mraz prižene tja, kjer najde dosti jago dičastih plodov, katerih on mnogo požre, ker je jako požrešen in hitro prebavlja. Podpisani je to vrsto ptičev opazoval pri Št. Miklavžu blizu Maribora pred tednom dni. Tam so sedeli na grmih trnolice (Prunus spinosa), kjer so jo pridno obirali okrogel sad tega grma. Ko je bilo vse obrano, so zginili. Če bi bil mogoče ta ptič tudi drugje nastopil, prosim vlijedno, mi javite pod naslovom A Godec, učitelj, Lembah pri Mariboru.

Iz Jarenine. Hud nahod imajo naši posilinemci (nemškutari) in se hudujejo kakor oni znanec v Zmrzleku, ki je ono leto visokega gosta iz Št. Ilja vrgel v ledeno morje vsled prehudega šnofca, katerega jim je delil brezplačno ud tukajšnje mladeniške zveze. Vsled tega že kihajo 14 dni in iščejo združila po vseh mariborskih lekarnah, pa zastonj. Tudi pri tajniku okrajn. zastopa so že bili. To je zanje najvišja instanca. Kar bo ta spregovoril, to bo obveljal. Ako bo ta svoja usta odpril in rekel: »Tožite človeka, ki brez »verbera« ponuja šnofca«, potem gorje ti, mladenič, ki povzročuješ toliko gorja v mirni Jarenini.

Iz Vukovskega. Krave po vsej Jarenini so se smejele, ko je bilo v »Marburgerci« brati, da so pri zadnjih občinskih volitvah v Vukovskem bili izvoljeni sami Nemci. Razven poštenega Nemca Fleischackerja ni v odboru nobenega Nemca. Drugi odborniki vsi skupaj ne znajo niti deset nemških besed. Dvanajstega decembra smo res res mislili, da so prišli vojaki v Vukovsko in da se je začela vojska med Japonci in Rusi, tako so hrumeri naši posilinemci. Posebno je agitiral nek Donko, hud pristaš »Štajerca«, ki je baje še le komaj prišel iz teutoburskega gozda. Ljudje pa govorijo, da bi bilo boljše za njega, ako bi pri drugih rečeh pazil, ne pa pri volitvah. Saj nas razumete, Nemec (?) Donko! Seveda je strastno agitiral tudi očka Reiningera iz Poličkega. Ali bi vam povedali, gospod, kako je nekdo trešil enkrat na tla? Mir bi bil v celi jareninski fari, ako ne bi delali zgag nekateri nemirneži. Kdaj jih bo ljudstvo do dobrega spoznalo?

Spominjajte se na veselih gostijah naše preimenitne družbe sv. Cirila in Metoda in dijaških kuhinj v Mariboru, v Ptiju in v Celju in z veselim srcem zložite vsaj majhen dar za eno ali drugo. Bil sem pred leti na neki gostiji. Naenkrat vstane pri prost mož in pravi: »Mi se tukaj dobro gostimo in smo prav vesele volje. Na slovenskih mejah pa je prav mnogo uboge slovenske dečice, za katere vzdržuje družba sv. Cirila in Metoda slov. šole in otroške vrtce, milo prosi po moči. Darujmo tudi mi nekaj za to skrbno družbo, da bo lažje reševala slov. mladino ob mejah potuječna.« In vrli mož je vzel krožnik in je šel od gosta do gosta. Mi pa smo pridno metali na krožnik desetice in kronice in kmalu je bil skupaj lep dar za družbo. — Čitatelj, pojdi in tudi ti tako stori!

Svoji k svojim! Kakor se poroča od Sv. Andraža v Slov. gor. se bo ustanovilo tam novo veteransko društvo. Pravila je namestnija že potrdila. Upamo, da se vest, katero prinašajo nemški listi, da pristopi društvo k nemški zvezi, ne uresniči, ampak da bo društvo pristopilo k slovanski zvezi veteranskih društev!

Hribolazci na Pohorju. Podravska podružnica ima spominske knjige pri Sv. Urbanu, Sv. Duhu in v Žigertovem stolpu. Vpisalo se je lani pri Sv. Urbanu samo 107 hribolazcev (v knjigi nemškega društva 1326), pri Sv. Duhu 53, v Žigertovem stolpu pa 309 Nemci, ki se ježe, da jih je podružnica prehitela glede zgradbe stolpa, ga prav radi obiskujejo, a bolj skrivno in se v spominsko knjigo navadno ne vpišejo. Stolp jim zelo ugaša, še bolj pa seveda krasni razgled.

Ptujske novice. Novo izvoljeni občin. odbor si bo volil župana dne 1. februarja. V to svrhu so že šli prosit prejšnjega župana Orniga, naj bi zopet prevzel »vkljub britkim izkušnjam« čast župana. Toda g. Ornid se je malo prisiljeno zahvalil, da ne ve, ali bi sprejel ali ne. Izjavil je, vedno v prid (?) mesta Ptuj delovati, tudi kot odbornik. G. Ornid, zakaj se tako prisiljeno branite, kakor deklica, ki se pusti prvikrat prošiti za plez, saj tako vemo, da boste sprejeli in sicer radi. Torej le kar zagrabite!

Odlikanje. Križec Franc Jožefovega reda je dobil okrajni sodnik dr. Fr. Glas v Ptiju. Zakaj, tega pa res ne vemo!

Št. Vid pri Ptiju. Tukaj so orožniki aretrirali dne 18. t. m. Štefana Dukarič, delavca iz Baduže na Hrvaskem. Obdolžen je, da je Jožeta Mlakarja iz Vel. Okiča pri Leskovcu na cesti blizu Št. Vida napadel ter oropal 100 K denarja.

Iz Dornove pri Ptiju. Veselje in pa žalost ste si sestri. Tako je tudi pri nas potrka zopet žalost na hišo, kjer je bilo prej zgolj veselje doma. Mladenič Anton Arnuš se se je 21. t. m. v sredini svojih dveh bratov in drugih poštenih fantov v gostilni F. Hrga poštano zabaval ter z njimi prepeval narodne pesmi. Ko pa se je vračal domov, je padel med razbojnike. Zlobna roka ga je tako močno z ročico udarila po glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Potem ni spregovoril več besedice ter je po sprejemu sv. poslednjega olja v petek, dne 22. t. m. okoli poldne izdihnil svojo blago dušo. Rajni je bil vzgleden mladenič in zaveden narodnjak. V minoritskem samostanu v Ptiju je služboval čez sedem let. Pred par tedni je prišel domov, kjer je našel tako strašno smrt. Naj v miru počiva!

Služba sodnijskega pisarja je razpisana do 24. februarja pri okrajni sodniji v Št. Lenartu v Slov. gor. Lastnorocno pisani prošnji je pridijati spričevalo o šolski izobrazbi.

Naše pošte. Od različnih strani slišal sem že pritožbe, da prodajajo nastavljeni pismeno po deželi samo nemške poštne obrazce. Da se o tem prepričam, poskusim pri nekem pismeno. »Dajte mi dvojezične dopisnice!« ga poprosim. On pa zmiga z rameni ter pravi, da jih nima, ker mu na

poštnem uradu samo nemške poštne obrazce dajo, češ, kdo bo iskal »die windischen Postwertzeichen, di habn wir ganz wo unten am Boden.« Ubogi pismeno, tvoj kruhce je bodeč. Zagovarjaš se pri svojem uradu — izgubljen si; zagovarjaš se pri ljudstvu, izgubljen si zopet. Poieg tega pa še največ izgubi pošta. Prej ko se zaveden Slovenec posluži nemških poštne obrazcev, rajši storkrat popusti svoje nakane o dopisovanju.

Iz Presike pri Ljutomeru. Dne 16. prosinca so zodoneli farni zvonovi, naznajujoč nam žalostno novico, da nam je bleda smrt pobrala ednega izmed naše sredine. Vsegamogočni je poklical k sebi po kratki bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, 24 letnega, pridnega mladeniča Rudolfa Kugelmana. Bolehal je samo deset dni. Rajni je še le komaj doslužil vojaščino, katere se je oprostil 11. okt. l. l. Bil je počazen mladenič, ki je rad prebiral koristne knjige in časnike, posebno priljubljen mu je bil »Naš Dom«. Pogreb se je vršil 17. pros., pri katerem niso bili samo rodbina in sosedje, temveč tudi iz sosedne Štrigovske fare so prišli mladeniči in pa dekleta ga spremljat k večnemu počitku. Č. g. dekan Jurkovič so mu govorili v slovo gulinjivo nagrobnico, ki je privabilo marsikateremu solze v oči, in s solzami pomočene grude so padale na skromno hišico. Naj v miru počiva!

Iz radenske okolice. Naš poštar gosp. Edvard Pasch kaže zadnji čas zopet v polni meri svojo mržnjo napram vsemu, kar je slovenskega in se v to poslužuje vsakovrstnih sredstev. Za danes se nočemo z njim natancanje baviti, pač pa bodo, če se razmere ne zboljšajo, tega gospoda drugače prijeli. Videti hočemo, ali je pošta zaradi nas, ali pa mi zaradi pošte tukaj.

Slovenjgraška kmečka zadruga izvrstno uspeva. Bolj ko jo po strani gledajo zavidni nemurčki, pridnejše jo obiskujejo narodnjaki. Saj pa tudi izborni postreza svojim gostom. Enkrat se pije tam žlahtni bistrški »prandner«, drugokrat se srka pristni zavrčan, ali se pri biserni kapljici iz Slov. gorice prepevajo mile slovenske zdravičke, medtem ko iz dobro oskrbljene kuhinje prihajajo nad vse prijetni, »preroški« duhovi. Zato se pa ni čuditi, da ne najdeš zadružne gostilne nobeno uro med dnevom brez gostov. Tako je umevno, kako da je mogla zadruga v svojem letnem računu za 1903 skazati 170.000 K prometa. Te številke bi se v novem letu še lahko podvojile, ako bi tudi tisti »narodnjaki«, ki zadrugi le pogin želijo in prerokujejo, nasprotnikom pa se klanjajo in pri njih kupujejo, spoznali, da niso v pravem tiru ter pustili soseda »Nemca« pri miru.

Prodaja tobaka je razpisana konkurčnim potom v Šoštanju. Bruto dohodek na leto 800 K. S trafiko je zvezana tudi lotokolektura. Prošnje je vložiti do 23. februarja 1904 pri c. kr. finančnem ravnat. v Mariboru.

Iz Konjic poročajo, da je pogorela v Sečah hiša čevljarja Franca Šlošerja. Šlošer in njegova rodbina so rešili samo golo življenje.

Čeljske novice. Mladi tatovi, Karol Dragan, Woh, Čokan in Ivan Kokol so bili obsojeni vsak na dva meseca ječe. Prva dva se bosta oddala po dovršeni kazni v pobojiševalnico.

Štore pri Čelju. Piše se nam: Na Dunaju se je javil policiji nekdanji železniški uradnik Franc Grubhofer, ki je poneveril na tukajšni postaji pred štirimi leti 2000 kron. Takrat je ubežal k Burom, ki so se še vojskovali proti Angležem. Prišel pa je v roke Angležev, ki so ga zaprli na otoku sv. Helena. Ko je bil zdaj izpuščen, peljal se je takoj v domovino ter se je javil sodniji. Grubhofer je doma z Nižje Avstrijskega.

Iz Ljubnega se nam piše: Občina Ljubno je imenovala gosp. dr. Janeza Frieschaufa, c. kr. vseučiliščnega profesorja v Gradcu, zaradi njegovih zaslug, ki si jih je pridobil za občino, častnim občanom.

Cesta iz Ljubnega v Luče se letos, kakor čitamo v »P. V.«, zelo popravi in na nekaterih krajih preloži. Vse delo je proračunjeno na 108.000 K. Država prispe 40 %, dežela 30 %, 30 % pa okraj. Decembra meseca m. l. si je ogledala cesto politična komisija ter vso teraso premotrla. Komisiji je načeloval okrajni glavar Supanchich, nadalje so bili navzočni višji gozd. komisar J. Donner, stavni svetnik V. Butta, dežel. inženir Eichkitz in načelnik okraj. zastopa gornjegrajskega, Fran Šarb. Delo se prične spomladvi. Cesta se izdatno razširi, klanci razkopljejo, tako da bodo potem mogoče prijetno in udobno se peljati v Luče. Ker je cesta iz Luč v Solčavo dobra, se bodo hribolazci lahko vozili do Solčave. Želeti je le še, da se naredi cesta iz Solčave do Logarske doline. Pohvalno je omeniti, da so posestniki večinoma brezplačno odstopili svet ali zahtevali le majhno odškodnino.

Tretji vojni kor, ki obsega Štajersko, Kranjsko, Koroško, Primorsko in Istrijo, bo baje prvi, ki bo šel v Makedonijo, ako bo Avstrija prisiljena tamkaj narediti mir z vojaško silo. Pri tem koru so sami slovenski vojaki. Kadar je treba kri prelivati, morajo Slovenci vedno naprej, kjer pa se pravice delijo, tam pa so Nemci prvi, Slovence pa potiskajo v kot!

V Gradcu se je hotel usmrtili 28 letni delavec Franc Gojznik iz Loke, okraj Celje. Nesrečna ljubezen je vzrok samomora. Nesrečneža so prepeljali nezavestnega v bolnico.

Sadjarji pazite! Kako velikanskega pomena je sadjereja, to je pokazala Amerika, ki je začela pridno gojiti sadjerejo. Zato pa tudi izvaja vedno več sadja v Evropo. Čez Hamburg je prišlo l. 1898/99 32.200 sodov, l. 1902/03 že 167.000 sodov jabolk v Evropo. Koliko sadja se je še uvažalo čez druge luke! Torej slovenski kmetje, začnite se vendar enkrat bolj zanimati za to koristno in važno panogo kmetijstva!

Razstava konj na Dunaju bo letos od 21. do 29. maja, tako je sklenila 6. sekacija c. kr. kmetijske družbe. Pojasnila daje sekretarijat te družbe na Dunaju I., Schauflergasse 6.

Izumitelj nove puške, Ferdinand vitez Mannlicher, po katerem se vojaška puška tudi imenuje, je umrl v starosti 56 let.

Cerkvene stvari

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve magdalenske: »Prisrčna zahvala!« Sveta maša se bo za nje služila 5. svečana ob 6. uri zjutraj. — Simon Gaberc.

Umrl je v pondeljek dne 25. t. m. po poldne ob pol 3. uri č. g. Alojz Šijanec, župnik v Negovi; rojen je bil 22. maja 1846 v Ljutomeru, v mašnika posvečen 21. julija 1872. N. v m. p.!

Od Sv. Petra na Medvedovem selu. Od 31. prosinca do 7. aprila 1904 se bo obhajal sv. misijon po č. gg. co. misjonarjih iz družbe Jezusove iz Ljubljane. Takrat obhaja č. g. župnik Janez Sparhakl svojo 40 letnico duhovništva in 4. februarja svoj srebrni jubilej kot župnik v Št. Petru na Medvedovem selu.

Društvena poročila.

Podravske podružnice »Slov. plan. društva« novi odbor. V seji dne 17. t. m. se je novi odbor sestavil ter so sedaj za tri leta: načelnik g. Davorin Lesjak, njega namenitnik g. prof. Ivan Koprivnik, tajnik gosp. Miha Sernc, blagajnik g. Franc Sernc.

Studenci pri Mariboru. Na občnem zborovanju našega katol. izobraževal. društva dne 17. jan. smo videli okoli 40 mož in slišali, da je bilo v naši čitalnici na razpolago 18 katoliških časopisov, da se je prečitalo 582 knjig, da je imelo društvo čez 500 kron dohodkov, da dobi v kratkem svojo zastavo s podobama sv. Družine in sv. apostolov Cirila in Metoda. Tedaj bo veselje, ko se bo

zbral vse, kar čuti katoliško in slovensko, okoli zastave. — Rednih udov ima društvo 90, pa še vedno novi pristopajo. — Za častnega člana je občni zbor soglasno imenoval blag. gosp. odvetnika dr. Radosl. Pipuša. — V odbor so bili izvoljeni: predsednik Matija Čagran, podpreds. Ivan Lorbek, tajnik Franc Pohar, blagajnik France Kokelj, knjižničar France Bende; odborniki: Alojzij Karba, Mart. Medvešek in Jožef Vokač; pregled. računov: France Čerič in Pezdiček. V prihodnjem letu se bode večkrat tudi predaval o kmetijskem in delavskem vprašanju. Svoje rojake prosimo prav vladno, naj nas podpirajo denarno, s knjigami in vdeležbo na naših veselicah in zborovanjih, ter se vsem dosedanjim dobrotnikom iskreno zahvaljujemo. Naprej zastava Slave!

Društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora. Vsak začetek je težaven. Vsako novo podjetje najde kmalu svoje nasprotnike. Tudi našemu mlademu društvu se ne godi bolje. Komaj je začelo živeti, že si je nakopal nekoliko protivnikov. Pri sestavljanju hišnega reda za društveni prostor je imel odbor nekatere pomislike. Uvaževal je v prvi vrsti gospodinjska opravila svojih ženskih udov ter prišel pri tem do zaključka, da gospodinje gotovo ne bodo obsedele po nedeljah v društveni sobi, veliko manj pa še bodo dovolile, da obsede njihove hčerke tam. V tem smislu je sklenil odbor tako, da obsedi v društveni sobi samo moški spol, ženski spol pa si naj nese čtivo na dom. In ta odredba se je našemu ženstvu hudo zamerila, češ, enako plačilo, enake pravice. Prosimo Vas, potrpite nekoliko, da se društvo okrepla in prve težkoče premaga; potem pa pridete Ve prve na vrsto. Verjemite nam, da imamo veliko lepega in koristnega pripravljenega za Vas. Do tistih dob pa si izposojajte knjige in jih marljivo čitajte doma!

Iz Jarenine. Naša dekliška zveza nam je priredila zadnjo nedeljo prav lepo veselico. Vprizorila se je že povsod priljubljena igra »Sv. Neža«. »Mariborčanka« hoče sicer smeti naše veselice s tem, da piše, da se jih nihče ne vdeleži kakor duhovniki, hlapci in dekle. Pa to je gorostasna laž. Vsi stanovi so vedno častno zastopani. Da naša duhovščina obiskuje naše veselice, je za nas največja čast in najboljše spričevalo, da so veselice dostenje in nedolžne. Da se jih udeležuje tudi priprsto ljudstvo, morebiti tudi hlapci in dekle, ni za nas nič sramotnega. Pošten služabnik zaslubi več spoštovanja, nego marsikateri naročnik »Marburgerce« in »Štajerc«, ki je izdajalec svojega naroda. Veselica se je pričela takoj po večernicah. Ljudstva se je bilo toliko zbralo tudi iz sosednjih župnij, da jih je moralo veliko domu, ker je bila soba že napolnjena. Deklice so zapele pod spremnim vodstvom neumornega g. pevovodje več ženskih glasov, tako ljubko in milo, da jih je bilo veselje poslušati. Sploh smo ponosni na naš pevski zbor. Daleč okrog iščeš zastonj enakega. Igrale so pa deklice tako dovršeno, tako lepo, da ne vemo, kateri bi dali lavorni venec za ta dan. Imen pa tudi ne bomo našeli, ker smo uverjeni, da naše deklice ne iščejo svetne hvale, ampak imajo v tem največje zadoščenje, da so priredile svojim tovaršicam nedolžno zabavo ter da delajo v blagor svojega naroda. Naj se omenjamo, da je igro zelo podpirala lepa oprava, katero si je društvo za to igro nalašč naročilo tako lepo, da bi sodila za vsak mestni oder. Vsa čast in pripoznanje vrlemu vodstvu naših društev, vrlemu pevovodji, blagima gospodičnama učiteljicama, ki so imele s pripravami obilo truda. Le tako naprej! Čim bolj nas bodo umazani listi grdili in napadali, tem bolj se bo zavedala naša mladina in ravno mladina je nada boljše bodočnosti. — Jareninski mladenič.

Pri Sv. Barbari niže Maribora je imelo 17. t. mes. bralno društvo svoj občni zbor z volitvijo, katere izid je bil z navdušenjem sprejet. Oskrbelo se je ob jednem za mladeničko in dekliško družbo, katerih vsaka

ima tudi že svoj zastop v bralnem društvu, česar predsednik so vlč. gosp. župnik Josip Mihalič, odborniki: Fr. Krepek, Fr. Kranjc, Janez Kranjc, Alojzij Kristl, Franc Domitar, Jurij Bezjak, Janez Domitar in Alojzij Graffonar. Uдов je imelo društvo 80 plačujočih; vseh dohodkov je bilo 194 68 K, stroškov pa 159 42 K, torej prebitka 35 26 K. Te lepe zneske smo dosegli, ker je društvo priredilo dve slavnosti in en šaljivi srečolov. Prva slavnost je bila na Svečnico v proslavo petindvajsetletnice papeževanja Leona XIII. Ta dan ostane vsakemu vdeležencu v prijetnem spominu, tako veličastna je bila slavnost. Pri lanskem občnem zboru dne 15. februarja se je vršil srečolov, ki je dal lep dobiček. Druga slavnost je bila Cyril-Metodova, vršeča se 26. julij 1903, ki je krasno vspela, da smo bili lahko ponosni na njo. — Kakor povsodi, tako je imelo tudi to društvo žalost in veselje v minolem letu. Dne 18. sušča l. l. je društvo izgubilo vrlega svojega soustanovnika, večletnega predsednika in krepkega uda v osebi prečast. gospoda Martina Lapuha, župnika barbarškega. Rajni blagi gospod so posebno žeeli, da se je to društvo ustanovilo in njih velika zasluga je, da ima društvo trdno podlago, kajti oni so nam blizu 100 knjig darovali in vsikdar mnogo darovali v dober izid raznih iger. Tekom leta smo izgubili našega delavnega predsednika č. gosp. Fr. S. Gomilšeka, ki so vzorno in požrtvalno delovali za blagor udov in procvit društva. Pod njihovim vodstvom so se krasne slavnosti priejale, kakoršnih še nikdar ni bilo pri Sv. Barbari. Vsled njihovega neumornega delovanja smo jim dolžni vseskozi velike hvaležnosti ter si usojamo na tem mestu izreči: Bog jim plati za vse dobro in Bog jih živi na mnoga leta! Kar smo tedaj tu zgubili, smo na drugi strani pridobili v osebi preč. g. župnika Jos. Mihaliča, ki so tudi drage volje obljudili delovati za vse dobro v blagor ubogim ovčicam. Toplo priporočajo čitanje knjig in dobre časnikov, ker le s tem se um bistri in blaži srce in takih ljudi nam je še več treba. Kdor več bere, ima več dobička od bralnega društva in to se želi, da se ne daje udinja zastonj. Ta občni zbor se je vrlo dobro obnesel in novozvoljeni odbor se bo trudil za nadaljnji procvit društva. Knjige je prebiralo minulo leto nad 100 udov in se jih je razpečevalo 982 krat. Knjige imamo sledeče: Zabavne za mladino od 14—18 l. 63 komadov; zabavne za odraslo mladino 72 kom.; nabožne 112 kom.; krajepisne in zgodovinske 33 kom.; prirodoslovne, gospodarske 38 kom.; poučne sploh 17. Skupaj 335 knjig.

Bralno društvo kapelsko je imelo dne 10. t. mes. občni zbor. Po pregledu in odobrenju računa vršilo se je vpisovanje udov, katerih se je oglasilo 63. Nato se je volil novi odbor, in sicer: Jakob Zemlič predsednik, Ferdinand Jurjevič, namestnik, Vekoslav From, tajnik, Golob Jože, knjižničar, Davorin Meško, blagajnik, Janez Horjak, odbornik. Vlc. g. potovalni učitelj Bele nam je nato jako poljudno razlagal vprašanje: »Kako ravnati z novimi nasadi?«, za kar se mu najiskreneje zahvaljuje odbor.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici smo dobili obširno poročilo o gledališki predstavi: »Požigalčeva hči«, ki je vsled izvrstnega igranja diletantov izborni uspela. Dopis posebno laskavo omenja delovanje g. Kocbeka kot društvenega pevovodja. Zal, da nam ni mogoče priobčiti obšrnega dopisa v celoti, ker je prepozno došel.

Iz Veržeja. Vremena tudi nam bodo se zjasnila in lepše solnce bode nam sijalo! To Prešernovo prerokovanje upam, da se bo tudi pri nas izpolnilo. To se je pokazalo posebno pri zborovanju bralnega društva dne 17. prosinca, ko je posebno veliko mladeničev in deklet domačih in sosednjih pristopilo k bralnemu društvu. Osobito zdaj, ko imamo gledališke in pevske vaje, se jih prav pridno udeležujejo kakor mladeniči, tako tudi dekleta.

Pa glejte, nesreča nikoli ne miruje. Vodja igralnih in pevskih vaj g. nadučitelj Vauda je zavoljo nalezljivih otročjih bolezni primoran opustiti vse vodstvo. Na njegovo mesto je stopil naš pridni nadepolni mladenič Alojz Sterniša. Pri občnem zboru dne 17. t. mes. so bili izvoljeni v odbor: Predsednikom č. g. L. Janžekovič, podpredsednikom g. nadučitelj V. Vauda, tajnikom učit. M. Reih, blagajnikom A. Sterniša, knjižničarjem L. Horvat.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Gospod urednik, kaj pa mislite, kaj je pri nas novega? Eno, zima je, kakor pri vas; zato pa smo preteklo nedeljo, dne 24. t. mes. prav toplo zakurili v šolski sobi ter povabili naše može in mladeniče, naj se pridejo gret; dasi sicer popoldan ni bilo premrzlo, prislo jih je vendar precej. Mi pa smo imeli namen te tudi narodno ogreti in ustanoviti bralno društvo. Res, malone si že nismo upali med svet, ker v vsakem kotu že imajo bralno društvo, pri Sv. Miklavžu pa ga še ni bilo! Navzoči smo pozvali gospoda kapelana, da vodi občni zbor; v kratkih besedah nam je razložil pomen društva sploh in posebej bralnega društva. K društvu je takoj pristopilo 40 udov, mož in mladeničev, ki so si izvolili naslednji odbor: Predsednik kmet Vogrin, podpredsednik župnik Schwinger, tajnik trgovec Vrbnjak, blagajnik nadučitelj Šalamun, knjižničar učitelj Vršič, odbornika kaplan Bratušek in učitelj Pinterič; za namestnika sta izvoljena kmeta: Janežič in Pajtler in računska preglednica: M. Tomažič in Košajnč. Časnike bomo brali naslednje: »Slov. Gospodar«, »Naš Dom«, »Domovina«, »Südsteirische Presse«, »Dolenjske Novice«, »Kmetovalec«, »Gospodarski Glasnik«, »Jež«, »Škrat«, »Dom in Svet« in druge, pa tudi »Slovenski Čebelar« bo v bralni sobi, katero nam odstopi g. trgovec Vrbnjak brezplačno. K sklepu občnega zpora se je klical trikratni živio presvitemu cesarju, in pevci društva »Zvon« so nam kaj lepo in ubrano zapeli tri pesmice, ki so še bolj navdušile ude za dobro stvar. Pozdravljeno torej najmlajše društvo slovensko! Rasti in razvijaj se in sklicuj prav pogosto svoje ude in vabi jih k branju, da bodo sami vneti tudi druge vabili in pridobivali, in da, če Bog da in sreča junaška, imamo čez leto in dan društvo, katero je svoje število podesetilo!

Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu se je ustanovilo »Bralno društvo«, ki bi rado kar največ najboljšega berila spravilo med ljudstvo; ker pa manjka, kakor vsakemu mlademu društvu, tudi temu knjig in denarja, zato se obrača društveni odbor tudi do zunanjih rodoljubov s prislerno prošnjo, da blagovolijo podpirati mlado društvo bodisi z denarjem ali s primernimi knjigami, za kar se jim že naprej izreka najiskrenejša zahvala!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 17. t. mes. se je vršilo pri Sv. Miklavžu gospodarsko predavanje kmetijskega društva za ormoški okraj z tako zanimivimi točkami. Ko je načelnik gosp. inž. Lupša navzoče pozdravil in pomen gospodarskih predavanj in razgovorov razjasnil, govoril je g. učit. Kosi iz Središča zanimivo in temeljito o porabi sodov v kletarstvu. Temu so sledili živahni razgovori o važnih panogah kmetijstva tako o vinogradništvu, gozdarstvu, hipotekarnem razbremenjenju, sadjarstvu itd., stavili so se različni predlogi in resolucije v vspodbudo ter zboljšanje kmetskega stanu. Teh razgovorov so se udeležili g. nadučitelj Šalamun, g. Dogša, posojilnični načelnik in župan gosp. Masten, g. župan Janežič, g. Šoštarč, g. inž. Lupša i. dr. Po vsem tem se je konstituirala podružnica pod imenom »Sv. Miklavž«. Najpoprej se je kot odbornik ormoške centrale kmet. društva izvolil g. Fr. Masten tudi še za načelnika te podružnice; potem so se volili v odbor g. nadučitelj M. Šalamun in g. učitelj Milan Veršič od Sv. Miklavža, gospod Ant. Janežič in g. Ant. Peitler iz Brebrovnika, g. Mih. Tomažič iz Hermanc in gosp. Ivan Lukman iz Krčevine.

Sv. Bolfenk pri Središču. Kmetijsko društvo za ormoški okraj je priredilo v nedeljo, dne 17. t. m. pri Sv. Bolfanku svoja gospodarstvena predavanja in razgovore o kmetijskih potrebah. Govorili so: načelnik g. inženir Lupša, g. nadučitelj Slanc, g. Dogša, g. Šoštarič, g. Kociper, g. Košančič i. dr. o različnih predmetih gospodarstva, kakor o vinogradništvu, posebno o trsnicah in drevesnicah, gozdarstvu, sadjarstvu, uničevanju koristnih ptic, krta itd., čebeloreji ter o colnini italijanskega vina. Posebno zadnja točka je velevažna, kajti zborovalci so sklenili resolucijo, po kateri zahtevajo, da se colnina ne sme znižati pod 48 K za vsak meterski cent s tem dodatkom, da se pri tem nekateri eventuelne ugodnosti, n. pr. na južno sadje itd. istotako v enakem smislu ne dovoli, ker to bi bilo v grozno škodo našemu kmetu, posebno vinogradniku kakor sadjerejcu.

Luče pri Ljubnem. Pred dobrim pol letom ustanovljeno katol. slov. izobraževalno društvo v Lučah nastopi prvkrat javno. Po mnogih zaprekah in ovirah priredi namreč dne 31. jan. t. l. v gostilni pri »Radovi« ob 5. uri popol. zabavni večer s petjem, godbo in veseloigro »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«. S tem je storilo mlado društvo pomenljiv korak naprej, zakaj tako visoko med divnimi solčavskimi planinami se ni nikdar priredila gledališka predstava, kar ljudje pomnijo. Naj nas tudi imenujejo »gorjance«, letos smo spravili »spodnjance« pod klobuk; zakaj cela zgornja Savinska dolina spi, kar se tiče društvenega življenja, smrtno spanje. Le zdaj pa zdaj se prebudi ud kake »Čitalnice« ter kakor vojščak kralj Matjaževe vojske začudeno vpraša: »Kaj? ali še ni čas vstati?« pa zopet nagnе glavo in zadremlje. Toda še tisto življenje, ki ga dajejo naše »Čitalnice« od sebe, ni kaj prida. Tako so se udje »Čitalnice« v Gornjemgradu letos oslavili s tem, da so zagrenili občespoštovanemu g. dr. Vilimeku bivanje v tem društvu ter ga prisilili k izstopu, češ, da je preveč prijazen s klerikalci. Zdaj bi bila tamkaj, kako ugodna prilika, da se ustanovi katol. izobraževalno društvo, ki bolj ustrezata našim potrebam, kakor liberalno-nemškutarske »Čitalnice«. Da so te naše »slavne« »Čitalnice« res liberalno-nemškutarske in celo židovske, to nam jasno kaže od mrtvih vstala »Čitalnica« v Mozirju,

ki ima naročene poleg drugih tudi te-lesni: »Tavčar-Schwegelnov« »Slovenski Narod«, »Ring«, »Zeit«, »Wiener Journal«, »Wiener Wochen Journal«, »Interessantes-blatt«, »Tagespost«, »Buch für Alle«; in to naj bo »slovenska« čitalnica! Bog nas varuj takih »Slovencev«, ki podpirajo in prebirajo take časopise! Proč s pristašii židovsko-liberalne misli; katoliško-slovenska zastava zaplapolaj! Mi moramo te grobokope slovenskega naroda bacniti iz sebe, sicer zginemo v nenasitnem žrelu nemškega moloha!

Društvena naznanila.

Slivnica pri Mariboru. Na občno željo se bo dne 2. februarja zopet predstavljal »Lurška pastarica«. Vabimo vse dobromisleče ljudi, da se v obilnem številu udeleže predstave!

V Jarenini se bo ponovila veselica dekliške zvezze iz igre »sv. Neža«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kat. bralno in gospod. društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gôr. ima v nedeljo, dne 7. februarja po večernicah svoj redni občni zbor s petjem, šaljivimi deklamacijami in s šaljivim srečolovom z mnogimi lepimi dobitki.

Kmet. bral. društvo pri Sv. Križu nad Mariborom ima 32. t. m. po maši v Kočevarjevi gostilni svoj občni zbor z navadnim vsporedom.

Kmet. bralno društvo v Št. Ilju v Slov. gor. ima svoj letni občni zbor v tork, dne 2. svečana v društveni sobi in sicer ob 8. uri zjutraj s sledenim vsporedom: 1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev novega odbora. — Dne 31. t. m. ob 4. uri popol. priredi isto društvo veselico s petjem in godbo v gostiln. prostorih g. Fr. Celcerja. Pred veselicou bo govoril g. I. Mihelič o vinogradništvu. Odbor se bo potrudil, da priredi svojim gostom veseli in zabavni večer ter vabi najljudnejše k obilni udeležbi.

Kmetskó bralno društvo na Hajdini pri Ptaju ima dne 2. svečana na Svečnico t. l. po večernicah v Graharjevi gostilni svoj občni zbor s petjem, tamburanjem, s kratkim prizorom in s srečolovom.

Bralno društvo v Veržeju bo priredilo dne 31. t. m. ob 6. uri zvečer v hiši g. Vrabla (y Kasarnah) v Veržeju gledal. igro s petjem »Gospod Čapek«. Posameznim osebam se vabilo ne posiljajo, ampak tem potom in po društvih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Redni občni zbor »Posojilnice na Frankolovem«, registrov. zadruge z neomej. zavezo, se bo vršil v pondeljek, dne 8. svečana t. l. zjutraj po sv. maši v zadružnih prostorih s sledenim vsporedom: 1. Porocilo načelstva. 2. Predložitev in odobrenje letnega računa 1903. 3. Volitev članov načelstva in nadzorstva. 4. Prosti predlogi. Občni zbor za posojilnično knjižico v nedeljo, dne 31. jan. popoludne po večernicah v društvenih prostorih.

Kmet. bralno društvo v Staremtrgu pri Slov. gradiču priredi v nedeljo, dne 7. svečana pri Petriču

v Staremtrgu veselico z gled. igrama »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček« in »Zakleta soba v gostilni pri zlati goski«, s tamburanjem in petjem. Začetek ob 4. uri popoldan.

Bralno društvo v Tinjah bo imelo v nedeljo, dne 7. febr. zopet zborovanje v šoli. — G. nadučitelj bo prednašal o sadjereji. — Mladenciči tinjski, vzdržmite se in pristopite vse k temu prekoristnemu društvu!

Podporno društvo za ubožne šol. otroke Fran Jožefove šole v Ljutomeru ima svoj II. občni zbor na Svečnico, dne 2. febr. ob 5. uri zvečer v Vaupotičevi gostilni v Ljutomeru. Dnevni red: 1. Porocilo o delovanju društva. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi in mnogobrojnemu pristopu novih udov vabi odbor. — Eno uro pozneje, ob 6. uri zvečer priredi društvo v Vaupotičevi gostilni v Ljutomeru tombolo v korist ubožnih šol. otrok. Vsi priatelji te šole so uljudno prošeni, da blagovolijo to dobrodelno podjetje podpirati s prispevkvi za nakup dobitkov.

Kmečko bralno društvo na Planici pri Framu bode imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 31. t. m. ob 3. uri popol. v šoli na Planici. K temu zborovanju vabi vse p. n. ude in prijatelje bral. društva najljudnejše odbor.

Bralno društvo pri Mariji Snežni ima 31. t. m. ob 3. uri popoldne v župnišču svoj redni občni zbor.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Naše bralno društvo bode imelo na Svečnico, dne 2. februarja po večernicah v šoli občni zbor z navadnim vsporedom. — Društvo je dalo napraviti lep in prostoren oder za glediščne predstave in bode priredilo dne 7. februarja t. l. veselico s petjem in glediščno predstavo »Eno uro doktor«. Ker plačajo udje za vstopnice k veselici polovico manj nego neudje, zaradi tega je umestno, da pristopi vsak rajši kot ud našemu bralnemu društvu. Vsi pošteni gospodarji in gospodinje, vsi pridni mlačenici in dekleta se uljudno vabilo, da se udeleže gotovo občnega zabora in da pristopijo kot udje k našemu važnemu društvu. — Predsednik: Janko Zunkovič.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Mur. polju priredi na Svečnico, dne 2. februarja v gostilni g. Hauptmana ob 3. uri popol. veselico s petjem, deklamacijo, govorom in gled. igro »Čevljar in bogatin« (priredil č. g. Matija Zemlič, tukajšnji kaplan). Potem prosta zabava s šaljivim srečolovom. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Braln. društvo na Ljubnem ima dne 2. februarja popol. svoj redni občni zbor.

Ljudsko veselico v Petrovčah priredi društvo »Gospodar« dne 31. jan. t. l. ob 3. uri popol. v novih prostorih g. Ježovnika. Spored: 1. Govor g. Fr. Gorčana, kmetskega potov. učitelja. 2. Šaljiva pošta s tamburanjem in petjem ter prosta zabava. Odbor.

Katol. slov. izobraž. društvo na Vranskem priredi v nedeljo, dne 7. februarja v salonu gostilne gosp. Brinovca veselico z dvema gled. predstavama in sicer »Štempihar mlajši« in »Berite Novice!«

Loterijske številke

Trst 23. januarja:	24, 32, 72, 17, 46.
Linc 23. januarja:	36, 30, 28, 4, 88.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Proda se.

Lepa hiša z verando za gospodo, s popolno gostiln. koncesijo, prodajo tobaka in malo trgovino. Hiša ima 4 sobe, 1 štedilnik, 2 kleti in magacin, hlev za svinje in krave, 2 lepa vrtu in čeden sadonosnik s trikratno košnjo, zemljišča je okoli en oral. Na lepem kraju, blizu mesta in in kolodvora na Spod. Štajerskem, kako primerno za izlet, se po nizki ceni proda. Kje, pove upravnštvo. 638 2—2

Novo zidana hiša, deset minut od mesta, osem let davka prosta, 480 gld. na leto dohodkov, šest stanovanj, svinski hlevi, pralna hulinja, lep vrt, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Naslov pove upravnštvo. 21 2—2

Zidana hiša s 3 sobami, lovo, kuhinjo, shrambo za jedila, kletjo in majhnim vrtom, se takoj po ceni proda v Spodnji Hajdini pri Ptaju hšt. 71. Leži na glavnih cesti, 300 korakov od Rokove kapelice. J. Ledinšek, Ptuj, Gornja dravska ulica št. 9. 22 5—2

Vinogradniki! Naznjam, da prodam spomladi več tisoč cepljenih trt, laški rizlink, suho cepljene. Cepljeno na Riparijo portalis. Cena je naslednja: I. vrste 100 cepljenk 24 K, II. vrste 100 cepljenk 16 K. — Naslov: Tomaz Mikl, vinogradnik in trtničar pri Sv. Marjeti, pošta Moškanjci. Štajersko. 25 2—2

Hiša na zelo prometnem kraju, ki je pripravna za vsako obrt, zraven spada tudi nekaj zemljišča, se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Naplačila le 500 gld. Naslov pove upravnštvo. 9 2—2

Hiša s 3 stanovanji, 2 kuhinjama, veliko kletjo, studencem, gospodar, poslojem, vrtom s pritikujočo se njivo (četrta oralna) se po ceni proda. — Naslov pri upravnštvo. 32 6—1

Harmonij, dobro ohranjen, s 5 oktavami, 9 spremeni in kolenikom, se takoj proda po zelo nizki ceni. Janez Broložnik v Mozirju. 13 3—2

Naznanilo. Zaradi prezidanja trgovine se bo slehrno blago po zelo znižani ceni razprodajalo pri Antonu Strableg v Mariboru, glavni trg št. 12. 7 3—2

Malo posestvo je na prodaj. Lepo obdelan vinograd, 2 njivi, sadonosnik, malo gozd, hiša in gospodar. poslopje v dobrem stanu, oddaljeno pol ure od Štor, proda pod ugodnimi pogoji Franc Štante, Vrbno št. 80, pošt. Št. Jurij ob juž. žel. 28 3—2

Kupi se.

Zvon, primeren za kapelico, težak 50 do 100 kg, se želi kupiti. Ponudbe s ceno sprejema Martin Košar, zidar v Slapšini, pošta Sv. Andraž v Slov. gor. 27 3—2

Hrastovo deblo 5 m dolgo, kako debelo za prešna polstra, ali pa dva kosa, vsaki 2 in pol m dolg, smeta biti zelo

grčasta, a ne znotraj prhka; ali pa cela preša v precej dohrem stanu, se kupi. O. Arnuž, učitelj pri Sv. Jakobu v Sloven. goricah. 12 2—2

V najem se da.

Trgovina se dà v najem z eno sobo in veliko kletjo za 140 K na leto. Naslov: Štev. 100, pošta: Podčetrtek, Štajersko. 10 3—2

Proste službe.

Služba cerkvenika in organista je razpisana v Breznu ob koroški železnici. 33 1—2

Trgovskega učenca iz pošteni hiši in z dobrimi šolskimi spričevali sprejme Janez Pecko, trgovec na Po kvi ob juž. žel. 80 2—1

Služba organista in mežnarja je razpisana pri Mali Nedelji. — Cerkveno predstojništvo. 36 2—1

Močnega kovaškega učenca sprejme takoj Anton Koren, kovaški mojster na Tezni pri Mariboru. 11 2—2

Oskrbnik, z dobrimi spričevali, vojaščne prost, neoznenjen, več slovenskega in nemškega jezika, kateri je dovršil tudi sadje in vinorejsko šolo, želi službe na večem posestvu in sicer najrajše na takem z vinogradri. — Naslov pove g. Dominik Peklar, posestnik pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 15 3—2

Mlinarskega pomočnika ali učenca, zvestega in pridnega sprejme Alojzij Kupec, Št. Pavel v Sav. dolini. 17 2—2

Službo majerja ali šafarja išče mož, ki razume živinorejo in poljsko delo. — Naslov pri upravnštvo. 18 2—2

Razno.

Deklice, ki se uče kuhati ali šivati, sprejme takoj na stanovanje ali pa tudi na hrano Lujiza Sivka, Domplatz št. 2, Maribor. 20 3—2

Pozor! Imam nekaj predmetov, ki bi se dali povsod in celo zanesljivo z lepim dobičkom razpecavati; zato bi bilo posebno dobro, si jih postavno (zakonito) zavarovati. Ker pa gmotno nisem zmožen, pripravljati teh predmetov v potrebeni množini, da bi se razpečevali na debelo, iščem družbenika, ki bi založil v to potreben denar (nekoliko tisoč kron) in vžival polovico čistih dohodkov. P. n. reflektante uljudno prosim poslati svoje ceni. predloge pod: »Z umom in trudem k sreči« slav. upravnštvo »Slov. Gosp.« v Maribor. 26 3—2

Nova, jako koristna iznajdba! Dvojnata vodna žaga, ki nažaga skoro za polovico več od navadne žage, in sicer z enim delavcem in z ravno isto vodno silo. Kdo si hoče napraviti takoj žago, naj se oglasi pri Boštjanu Lamprecht v Selnicu ob Dravi. Tam si jo lahko ogleda. 34 2—1

Jožef Kolarič, mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),
absolviran obiskevalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem
muzeju na Dunaju 376 26—12
se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za
poslojpa, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno
delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinnejšega in najpriprostejšega izdelka.
Načrti in proračuni so na razpolago.

Naročila za

voščilne razglednice

lično in fino izdelane
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dujo in telo poživiljoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevelenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1·20 gld. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekovalescentnim, bolnim na želodu in oslabelim na krvi. Steklenica 1·50 gld. — Pri naročitvi 4 steklenic se pošljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest, graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52—15

Slovanske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d^r-Ivan Križanič.

Cena knjige 30 v., s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.

Naznanilo.

Registrirana zadružna „Hranilno in posojilno društvo v Ptuj“ ima XX. občni zbor dne 11. februarja t. l. ob 11. uri oziroma ob $\frac{1}{2}$ 12. uri predpoldnem v „Narod. domu“ v Ptuj.

Dnevni red: 1. Poročilo ravnateljstva, predložitev računskega sklepa in bilance za l. 1903; 2. Poročilo revizorjev; 3. Posvetovanje in sklepanje o porabi čistega dobička; 4. Volitev načelstva in nadzorstva; 5. Slučajnosti.

Če se ob 11. uri ne zbere zadostno število zadružnikov, vrši se ob pol 12. uri istega dneva po naznanjenem dnevnom redu zborovanje pri vsakem številu navzočih — Zadružniki se vabijo na udeležbo.

Na Ptuj, dne 25. jan. 1904.

45 2—1

Ravnateljstvo.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 18 " "
teran " 14 "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%/
537 Vzorci se pošlje zastonj. 11

+ Velečastiti duhovščini
priporoča za svečnico

izvrstne voščene

Sveče

Jožef Dufek,
svečar v Mariboru
Viktringhofgasse 30. 34—4

Vzame se tudi na leten račun.

Petrolne žarnice

k znižani ceni, v največji izberi vsakovrstnih svetilk in njih delov ter petrolne kurične peči, stopiče (pečate) iz kavčuka in kovine, za urade in posameznike, monograme in vzorce v znamovanje perila itd. itd. — Nazorne dopisnice (posamezne od 2 v in skupine po 10 komadov od 30 vin. naprej), srečke (posamezne ali v skupinah) na mesečno plačo, šivalne stroje (vsakovrstnih sestavov) od 38 K naprej na mesečno plačo. — Vsako blago ceneje ko povsod drugod priporoča 625 6—5

I. E. Weixl v Maribor, Zofjni trg št. 8.

iz bojje hiše sprejme Mat. Stergar, trgovce z manufakturnim blagom v Mariboru, gospodska ulica. Dobi vso hrano. Dečki s Koroškega imajo prednost.

37

Preveze za kilo ali suspenzoriji

— se dobe pri —

Alojziju Buchta

v Mariboru, Grajske ulice 20,
nasproti hotelu: Nadvojvoda Ivan.

Izdajem, popravljam in snažim vsakovrstne rokavice. — Postrežba točna in solidna. — Za obilen poset prosi cenj. občinstvo z odličnim spoštovanjem

29 4—2

Alojzij Buchta, rokovičar in bandažist v Mariboru, grajska ulica št. 20. Nasproti hotelu: Nadvojvoda Ivan.

Živinski sejem na Spodnji Polskavi

bo dne 3. februarja na Blaževo.

Vse kupce in prodajalce vabi

31 1—1

Občinski urad Spod. Polskava.

Amerika.

Odhod iz Havre vsako soboto.

Vozni listki od francoske družbe. Dobra in hitra vožnja, izvrstna hrana z vinom in likerjem. — Natančnejša pojasnila zastonj in franko pod naslovom: Französische Linie, Wien IV., Weyringergasse 8. 549 10-

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **Kamnotisku**.

Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdražujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, holečine in krče, pospešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlađenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezah ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te ne bi smeje radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajsttorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K.	4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K.	5 ducatov (60 steklen.) 17- K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navedam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vesphem rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

617 10-7 Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Za Svečnico

priporoča častitim cerkevnim predstojništvom, trgovcem in cenjenemu občinstvu svojo zalogo **voščenih sveč, zvitkov** najrazličnejših velikosti in oblik, kakor tudi krasno okinčane sveče in sploh vse, kar spada v to stroko.

Postrežba točna in solidna. — Cene zmerne.

Lovro Pokorny, svečar

v Celju, Gledališka ulica št. 5.

Theatergasse. 14 3

Katekizem o zakonu.

Navod

za katoliške zaročence in zakonske.

Po P. Jožefu Höller, O. Ss. R. poslovenil duhovnik lavant. škofije.

Cena 30 vin. Po pošti 5 v. več.

Pošilja se le proti predplačilu.

— Priporoča —

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog nad 18 milijenov K.

Reservni zaklad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

320 1

na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Poseja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi red pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odpalčilo ravno 5%, izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Poseja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

Naznanilo.

Ravnateljstvo registravane zadruge

Hranilno in posojilno društvo v Ptuij
naznanja s tem da velja od 1. januarja naprej

1. pri hranilnih vlogah **4 $\frac{1}{4}$ %** obrestna mera, • • • • • • • • • •
2. pri posojilih (novih in tistih, pri katerih obresti zapadejo še le v letu 1904) na menice s poroki ali dolžna pisma s poroki (brez vknjižbe) **5 $\frac{1}{2}$ %** obrestna mera, **oboje pa do preklica.** • • • • • • • •

Na Ptuij, dne 2. januarja 1904.

8 3-3

Ravnateljstvo.

Razglas.

V deželnini sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bodo vršili v dobi od 7. do 19. marca t. l. slediči tečaji:

1. Vinarski in sadjarski tečaj za posestnike vinogradov in sadonosnikov, kakor sploh za prijatelje treh panog kmetijstva.
2. Viničarski tečaj.

Namen prvega tečaja je, da se vdeleženci teoretično in praktično pouče o tem, kar je potrebno pri sedanjih razmerah o teh strokah vedeti istemu, ki se jih hoče vspešno poprijeti. Viničarski tečaj pa ima namen viničarje praktično odgojiti.

Vdeleženci viničarskega tečaja dobivajo tudi podpore v kolikor sredstva, ki so za to na razpolago, zadostujejo. Kdor pa hoče take podpore deležen biti, mora to v prošnji za sprejem povdariti ter priložiti potrdilo od občine, da je take podpore tudi potreben in sicer:

1. da je sam ubožen posestnik,
2. sin ubožnih staršev posestnikov, ki dela na domačem posestvu ali pa 3. viničar ubožnega posestnika.

V prošnji za sprejem navede naj se tudi starost prosilceva.

Kdor ne zahteva podpore, naj to v svoji prošnji za sprejem omeni. — Število vdeležencev omejeno je za vinarski in sadjarski tečaj na 40 z onimi učitelji vred, katere c. kr. deželni šolski svet v tečaj pošlje. V viničarski tečaj sprejme se 20 oseb.

Teoretični pouk se začne dne 7. marca od 9. uri dopol.

Vdeleženci viničarskega tečaja naj se tudi isti dan ob 8. uri dopoludne tu zglasijo.

Potrebno orodje, škarje in cepilne nože naj obiskovalci obeh tečajev seboj prinesejo, sicer jih pa tudi na zavodu samem lahko kupijo.

Čas za zplašanje za sprejem pri podpisanim ravnateljstvu je do 15 februarja 1904.

23 2-2

Ravnateljstvo dežel. vinarske in sadjarske šole
v Mariboru.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in licno.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izdajataki in založnik kaj kask društvo.

Odgovorni uradnik: Ferdo Leskvar.

Tisk tiskarno sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom“, kot priloga!